

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 23 sierpnia 2017 r.

Pozycja 171

POSTANOWIENIE

z dnia 27 lipca 2017 r.

Sygn. akt Ts 24/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warciński – przewodniczący i sprawozdawca

Henryk Cioch

Julia Przyłębska,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 czerwca 2017 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej A.C.,

po s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 16 stycznia 2016 r. (data nadania) A.C. (dalej: skarżący) wystąpił o stwierdzenie, że art. 13 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 12, art. 15 i art. 15a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2017 r. poz. 708, ze zm.; dalej: ustawa emerytalna) w zakresie, w jakim „wyłączają uznanie okresów zasadniczej służby wojskowej za pełnienie służby przed 1 stycznia 1999 r. w rozumieniu art. 15a ustawy emerytalnej, ograniczając okresy uwzględniane przy obliczaniu podstawy wymiaru świadczenia”, są niezgodne z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 2, art. 64 ust. 2 oraz art. 2 Konstytucji.

Zdaniem skarżącego zakwestionowane w skardze przepisy, rozumiane w sposób przyjęty przez orzekające w jego sprawie sądy, naruszają prawo do „otrzymywanego świadczenia emerytalnego w wysokości wynikającej z przepisów prawa, bez ograniczeń wynikających z zawężającej wykładni prawa” (art. 64 ust. 2 Konstytucji), a także zasady „uzasadnionej ingerencji w prawa i wolności konstytucyjne (art. 31 ust. 3 Konstytucji), niedyskryminacji (art. 32 ust. 2) oraz demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji).

Postanowieniem z 29 marca 2016 r. Trybunał zawiesił postępowanie w przedmiocie wstępnej kontroli skargi konstytucyjnej do czasu rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej skarżącego.

Postanowieniem z 8 czerwca 2017 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 13 czerwca 2017 r.) Trybunał Konstytucyjny, po uzyskaniu informacji o tym, że postanowieniem z lutego 2017 r. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, podjął zawieszone postępowanie i odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej. Trybunał, odwoławszy się do swojego dotychczasowego orzecznictwa zwrócił uwagę na to, że niemożność uzyskania świadczenia emerytalnego w określonej wysokości nie wiąże się bezpośrednio z uszczerbkiem w majątku posiadanym przez osoby mające ustalone prawo do emerytury, lecz z pogorszeniem ich sytuacji materialnej w przyszłości. Prawo do emerytury ma wprawdzie substrat majątkowy, jednak źródłem tego prawa nie jest – co przyjął skarżący – art. 64 ust. 2 Konstytucji lecz – nieprzywołany w skardze – art. 67 ust. 1 Konstytucji. Z tego względu w orzecznictwie Trybunału sformułowany został pogląd, zgodnie z którym, prawo do emerytury oraz prawo do renty nie należą do praw majątkowych, o których mowa w art. 64 Konstytucji. Trybunał zauważył także, że wskazane w skardze, jako jej podstawy, art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 32 Konstytucji, nie są źródłem przysługujących skarżącemu wolności lub praw o charakterze podmiotowym. W związku z tym Trybunał stwierdził, że zarzut naruszenia art. 64 ust. 2 cechuje oczywista bezzasadność, natomiast w zakresie, w jakim skarżący podnosi, iż zaskarżone przez niego przepisy są niezgodne z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 32 Konstytucji, wydanie merytorycznego orzeczenia jest niedopuszczalne.

W zażaleniu złożonym 20 czerwca 2017 r. (data nadania) skarżący zarzucił Trybunałowi naruszenie art. 61 ust. 4 pkt 1 w związku z art. 61 ust. 3 w związku z art. 53 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) przez błędne uznanie, że wskazane przez niego wzorce kontroli są „nietrafne”. Skarżący zwrócił uwagę na to, że po pierwsze, to on – a nie Trybunał – ma prawo „dokonać oceny, który przepis Konstytucji RP wskazuje jako wzorzec kontroli”; po drugie, „kwestia charakteru roszczeń związanych z systemem emerytalnym nie jest jednolicie ujmowana w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego”; po trzecie, zakwestionowane postanowienie ma charakter merytoryczny, i po czwarte, wskazany przez Trybunał art. 67 ust. 1 Konstytucji „nie może być uznany za jedyny możliwy”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

Zdaniem Trybunału kwestionowane postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie podważają podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

W złożonym środku odwoławczym skarżący odniósł się tylko do stwierdzonej przez Trybunał oczywistej bezzasadności naruszenia art. 64 ust. 2 Konstytucji. Podkreśliwszy, że „spór na gruncie którego doszło do wniesienia skargi konstytucyjnej dotyczył ściśle wysokości świadczenia”, wskazał, że to art. 64 ust. 2, a nie art. 67 ust. 1 Konstytucji jest w analizowanej sprawie właściwym wzorcem kontroli. Jeśli Trybunał, rozpoznając skargę, powziął wątpliwość co do argumentacji skarżącego, to powinien wezwać go do uzupełnienia braków skargi w tym zakresie.

W związku z powyższymi zarzutami Trybunał przypomina, że wystąpienie ze skargą konstytucyjną nakłada na skarżącego obowiązek dochowania określonych prawem wymagań. Środek ten, poza spełnieniem wymogów stawianych względem pisma procesowego musi za-

wierać elementy treściowe, które zrealizują warunki wskazane w art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz w przepisach u.o.t.p. TK.

Skarżący jest zatem zobligowany do wskazania, która konstytucyjna wolność, lub które jego konstytucyjne prawo zostało naruszone przez przepis będący podstawą prawną orzeczenia, w związku z którym wniósł skargę (art. 79 ust. 1 Konstytucji i art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK). Niespełnienie tego wymogu powoduje niespełnienie podstawowego warunku konstytucyjnego (i ustawowego) skargi, będącego istotą tego środka procesowego (zob. postanowienie TK z 20 grudnia 2007 r., SK 67/05, OTK ZU nr 11/A/2007, poz. 168). Taki brak nie jest możliwy do uzupełnienia, dlatego jego wystąpienie skutkuje odmową nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej (zob. postanowienie TK z 7 marca 2017 r., Ts 199/16, OTK ZU nr B/2017, poz. 50).

Analizując *meritum* zarzutów sformułowanych w zażaleniu Trybunał stwierdza, że nie uwzględniają one tego, iż kontrola kwestionowanych w skardze przepisów dokonywana jest z punktu widzenia wskazanego przez wnoszącego skargę tzw. wzorca konstytucyjnego. W rozpatrywanej sprawie oprócz art. 64 ust. 2 Konstytucji tworzą go: art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 2 Konstytucji. Wprawdzie przepisy te skarżący wskazał jako samodzielne podstawy skargi, ale jak jednak podkreślił w zażaleniu, „wartością konstytucyjną”, do której się odwołał jest „uzyskanie świadczenia określonej wysokości, analogicznego jak inne osoby w analogicznej do niego sytuacji faktycznej (w zakresie elementów prawnie relewantnych)”. To oznacza, że skarżący zakwestionował zasady ustalania wysokości emerytur wobec podmiotów podobnych, zaś podniesione przez niego zarzuty dotyczą naruszenia prawa do sprawiedliwego i równego ustalania wysokości świadczenia emerytalnego. Źródłem tego prawa – jak słusznie zauważył Trybunał w postanowieniu z 8 czerwca 2017 r. – nie jest regulujący ochronę własności oraz innych praw majątkowych art. 64 ust. 2 Konstytucji, lecz art. 67 ust. 1 ustawy zasadniczej (zob. postanowienie TK z 13 marca 2013 r., OTK ZU nr 2/B/2013, poz. 206 oraz 12 czerwca 2013 r., Ts 233/11, OTK ZU nr 4/B/2013, poz. 337).

Skoro powołany przez skarżącego art. 64 ust. 2 Konstytucji nie jest adekwatnym wzorcem kontroli, to w postanowieniu z 8 czerwca 2017 r. Trybunał zasadnie uznał, że zarzut jego naruszenia cechuje oczywista bezzasadność.

Mając powyższe na względzie Trybunał – na podstawie art. 61 ust. 8 u.o.t.p. TK – nie uwzględnił zażalenia.